

YÖNETMELİK

Sakarya Üniversitesinden:

**SAKARYA ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE
ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Sakarya Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim programlarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; Sakarya Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans, uzaktan eğitim tezsiz yüksek lisans, doktora/sanatta yeterlik programlarından oluşan lisansüstü eğitim-öğretim ile bilimsel araştırma ve uygulama faaliyetlerine ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS): Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesinde yedinci ve sekizinci düzeyler için belirlenen ve program bazında öngörülen bilgi, beceri ve yetkinliklerin kazandırılmasına dayalı öğrenci iş yükünü esas alan sistemi,
  - b) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
  - c) Bölüm Kurulu: Enstitü anabilim dalı başkanının başkanlığında o bölümdeki tüm öğretim üyelerinden oluşan kurulu,
  - ç) EABD/EASD: Enstitü anabilim dalını/enstitü anasanat dalını,
  - d) Enstitü: Sakarya Üniversitesine bağlı olarak lisansüstü eğitim-öğretim yapan enstitüleri,
  - e) Enstitü Kurulu (EK): Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve enstitüde öğretim programları bulunan ve/veya ortak öğretim programı yürüten anabilim/anasanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,
  - f) Enstitü Yönetim Kurulu (EYK): Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve müdürün göstereceği altı aday arasından enstitü kurulunca seçilecek üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,
  - g) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders ve tez dönemlerinde rehberlik etmek üzere Enstitü Yönetim Kurulu tarafından atanan öğretim elemanı,
  - ğ) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
  - h) Lisansüstü ikinci öğretim programı: Mesai saatleri dışında yapılan öğretim programını,
  - ı) Lisansüstü uzaktan eğitim programı: Bilişim teknolojileri destekli internet aracılığı ile gerçekleştirilen lisansüstü eğitim programını,
  - i) Program: Yüksek lisans, doktora/sanatta yeterlik unvanlarına yönelik belirli sayıda ve belirli içerikte zorunlu ve seçmeli dersler ile doktora/sanatta yeterlik tez ve uygulamalarını,
  - j) Proje Dersi: Öğretim üyesinin, tezsiz lisansüstü programda danışmanlık yapmakta olduğu öğrencisine verdiği dersi,
  - k) Rektörlük: Sakarya Üniversitesi Rektörlüğünü,
  - l) Senato: Sakarya Üniversitesi Senatosunu,
  - m) Tez: Tezli yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programı öğrencilerince hazırlanan tez çalışmasını,
  - n) Uzmanlık Alanı Dersi: Öğretim üyesinin, tezli lisansüstü programda danışmanlık yapmakta olduğu öğrencisine verdiği dersi,
  - o) Üniversite (SAÜ): Sakarya Üniversitesini,
  - ö) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
  - p) YÖKDİL: Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil Sınavını,
  - r) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Eğitim-Öğretime İlişkin Genel Esaslar****Öğretim dili**

MADDE 5 – (1) Öğretim dili programın dilidir. İhtiyaç duyulduğu takdirde, EK'nin önerisi ve Senatonun kararı ile dersler farklı bir dilde verilebilir.

(2) Ders, uygulama ve sınavların yabancı dilde yapılabilmesi için ilgili öğretim üyelerinin, 23/3/2016 tarihli ve 29662 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olması gerekir.

Program ve yeni ders açılması

MADDE 6 – (1) Enstitü ve bir EABD/EASD bünyesinde lisansüstü programı YÖK'ün belirlemiş olduğu

lisansüstü program açma ölçütlerine uygun olmak koşuluyla, 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisans Üstü Eğitim Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde ilgili EABD/EASD başkanlığının teklifi, bölüm kurulunun kararı, EK’nin uygun görüşü, Senatonun kabulü ve YÖK’ün onayı ile açılır.

(2) EABD/EASD’de açılması düşünülen yeni bir ders için, dersi verecek öğretim üyesi; dersin içeriği, gerekçesi ve kaynaklarını içeren müracaatını EABD/EASD başkanlığına yapar. EABD/EASD başkanlığının teklifi ve bölüm kurulunun kararı sonrasında en geç Mayıs ayı sonuna kadar teklif edilen dersler EK’nin uygun görüşü ve Senato onayı ile açılır.

(3) Tezli yüksek lisans ve doktora programlarında ders aşamasının en erken iki yarıyıld tamamlanabilecek şekilde, tezsiz yüksek lisans programlarında en erken iki yarıyıld mezun olabilecek şekilde ders planlarının düzenlenmesi zorunludur.

(4) EABD/EASD’de bir yarıyıld açılacak ders ve dersi verecek öğretim üyelerinin görevlendirilmeleri; bölüm kurulunun kararı, EK’nin uygun görüşü ve Senato onayı ile gerçekleşir.

(5) Senato tarafından uygun görülmesi halinde bazı dersler sadece uzaktan öğretim veya hem uzaktan hem de örgün öğretim yoluyla yürütülebilir. Uzaktan öğretimde 2547 sayılı Kanunun 44 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

(6) Enstitülerde lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında aynı içerikle ders açılmaz. Ders plan güncellemeleri eğitim-öğretim yılı sonunda bölüm kurulu kararı, EK’nin uygun görüşü ve Senato onayı ile yapılır.

(7) Kaldırılan zorunlu dersin yerine EABD/EASD tarafından yeni bir zorunlu ders önerilir ve EK’nin uygun görüşü ve Senato onayı ile kesinleşir.

Kontenjan, başvuru ilanı ve öğrenci kabulü

MADDE 7 – (1) Lisansüstü programlarının kontenjanlarının ve başvuru koşullarının belirlenmesinde, öğrenci kabulü ve başarı değerlendirmesinde Senatonun belirlediği esaslar uygulanır.

Bilim ve sanat sınavı jürilerinin belirlenmesi

MADDE 8 – (1) Bilim ve sanat sınavı jürilerinin belirlenmesinde Senatonun belirlediği esaslar uygulanır.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 9 – (1) Bilimsel hazırlık programlarına öğrenci kabulünde ilgili mevzuat hükümleri ve Senatonun belirlediği esaslar uygulanır.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 10 – (1) Yurt içi veya yurt dışı bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, kayıtlı olduğu Enstitü Müdürlüğünün onayı ile özel öğrenci olarak başvuru yapabilirler.

(2) Özel öğrenci kontenjanları ve kabulünde, ilgili mevzuat hükümleri ve Senatonun belirlediği esaslar uygulanır.

Yatay geçiş yolu ile öğrenci kabulü

MADDE 11 – (1) Yurt içindeki veya yurt dışındaki bir yükseköğretim kurumunda lisansüstü programlarda kayıtlı Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı veya yabancı uyruklu öğrencilerin, yatay geçiş ile kabulüne ilişkin olarak, ilgili mevzuat hükümleri ve Senatonun belirlediği esaslar uygulanır.

Yabancı uyruklu öğrenci kabulü

MADDE 12 – (1) Yabancı uyruklu öğrencilerin kabulünde ilgili mevzuat hükümleri ve Senatonun belirlediği esaslar uygulanır.

Katkı payı ve öğrenim ücreti

MADDE 13 – (1) Lisansüstü programlara kayıt hakkı kazanan ve kayıtlı öğrenciler, güz ve bahar yarıyılları başında, akademik takvimde belirtilen tarihlerde, katkı payı ve/veya öğrenim ücretini ödemekle yükümlüdür. Süresi içinde katkı payı veya öğrenim ücretini ödemeyen ve mazeretleri ilgili enstitü yönetim kurulunca kabul edilmeyen öğrenciler o dönem için kayıt yaptıramaz ve öğrencilik haklarından yararlanamaz.

Kayıt yenileme, derslerin açılması, ders değiştirme, kredi aktarma ve ders muafiyeti, farklı üniversiteden, enstitüden ders alma

MADDE 14 – (1) Lisansüstü programlara kayıt hakkı elde eden adaylar ile öğrenimine devam eden öğrencilerin kayıt yenileme işlemleri, öğrencilerin kayıt yaptırdıkları ders ya da derslerin açılması durumu, ders değiştirme, kredi aktarma ve ders muafiyetleri, farklı üniversiteden/enstitüden ders alma durumları akademik takvimde belirlenen süre içinde Senatonun belirlediği esaslara göre yürütülür.

Danışman belirleme, ortak danışman atama, danışman değişikliği

MADDE 15 – (1) Danışman belirleme, ortak danışman atama ve danışman/proje danışmanı değişikliğiyle ilgili hususlar Senatonun belirlediği esaslara göre uygulanır.

Tez ve proje çalışması yazım dili

MADDE 16 – (1) Tezler farklı dillerde yazılabilir.

(2) Türkçe dışındaki dillerde yazılacak tezler için uyulması gereken hususlar Senatonun belirlediği esaslara göre uygulanır.

Değerlendirme

MADDE 17 – (1) Öğrencilerin yarıyıl sonu başarı notu, aldıkları her ders için, öğretim elemanı tarafından aşağıdaki harf notlarından biri ile değerlendirilir:

<u>Başarı Derecesi</u>	<u>Harf Notu</u>	<u>Başarı Notu</u>	<u>Puanı</u>
Pekiyi	AA	4,00	90-100
İyi-Pekiyi	BA	3,50	85-89
İyi	BB	3,00	80-84
Orta-İyi	CB	2,50	75-79

Orta	CC	2,00	65-74
Zayıf	DC	1,50	58-64
Çok Zayıf	DD	1,00	50-57
Başarısız	FD	0,50	40-49
Başarısız	FF	0,00	39 ve altı
Muaf	MU	--	--
Girmedi	GR	0,00	0,00
Devamsız	DZ	0,00	0,00
Yeterli/Başarılı	YT	--	--
Yetersiz/Başarısız	YZ	--	--

(2) Lisansüstü programlarla ilgili devam, sınavdan başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı, sınav notuna itiraz ve öğretim üyesinin sınav sonucunu düzeltmesi ile ilgili hususlar Senatonun belirlediği esaslara göre yürütülür.

Genel ağırlıklı not ortalaması ve yükseltilmesi

MADDE 18 – (1) Genel ağırlıklı not ortalaması; her bir dersten elde edilen başarı notu katsayısının AKTS kredisi ile çarpılıp toplam AKTS kredisine bölünmesi sonucunda bulunan değerdir.

(2) Genel ağırlıklı not ortalaması hesabında virgülden sonra üç haneli işlem yürütülür ve gösterim iki hane üzerinden yapılır. Yuvarlama işleminde virgülden sonraki üçüncü hane 0-4 ise aşağı, 5-9 ise yukarı yuvarlama yapılır.

(3) Genel ağırlıklı not ortalamasının yükseltilmesi amacıyla tekrar alınan derslerde son not geçerlidir.

(4) Uzmanlık Alanı ve Proje Dersleri not ortalamasına katılmaz ve YT/YZ/DZ şeklinde gösterilir. Uzmanlık Alanı ve Proje Derslerinin başarı değerlendirilmesi ve uygulaması, Senato tarafından belirlenecek esaslara göre yürütülür.

(5) Tez çalışması başarılı veya başarısız notu ile değerlendirilir ve not ortalamasına katılmaz.

Kayıt silme

MADDE 19 – (1) Öğrencinin;

a) Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası alması,

b) Öğrencinin ders ve tez dönemlerinde başarısız olması ve azami süreler içerisinde programları tamamlayamaması, durumunda EYK kararıyla kaydı silinir.

(2) Kendi isteği ile kaydını sildirmek isteyen öğrencinin yazılı olarak başvurduğu tarih itibari ile EYK kararına ihtiyaç olmaksızın kaydı silinir.

(3) Kaydı silinen öğrencinin durumu ilgili birim ve kurumlara bildirilir ve ödemiş olduğu katkı payı ve öğrenim ücretleri iade edilmez.

Disiplin

MADDE 20 – (1) Lisansüstü öğrencilerinin disiplin iş ve işlemlerinde, Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç

MADDE 21 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrenciye bilimsel araştırma yapma becerisinin yanında bilgiye erişme, değerlendirme, yorumlama, eleştiri ve çözüm önerisi getirebilme yetkinliğini kazandırmaktır. Tezli yüksek lisans programları ikinci öğretim programı olarak da yürütülebilir.

Ders ve AKTS kredi yükü

MADDE 22 – (1) Tezli yüksek lisans programı, 120 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla, EABD/EASD başkanlığının öngördüğü zorunlu ve seçime en az yedi ders, Bilimsel Araştırma Teknikleri ve Seminer Dersi, her yarıyıl alınacak Uzmanlık Alanı Dersi ve tez çalışmasından oluşur.

(2) Öğrencinin alacağı derslerin en çok iki tanesi lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşulu ve danışman onayı ve EYK kararı ile lisans derslerinden seçilebilir.

(3) Öğrencinin lisans eğitimi sırasında almış olduğu dersler üst öğreniminde ders yüküne ve kredisine sayılmaz.

Başarı denetlemesi

MADDE 23 – (1) Tezli yüksek lisans yapan öğrencinin tez aşamasına geçebilmesi için ağırlıklı genel not ortalaması 2,50'den az olamaz.

(2) Uzmanlık alan dersinden iki kez üst üste veya aralıklı üç kez başarısız olan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Süre

MADDE 24 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde 2,50 not ortalamasını sağlayamayan, azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Yüksek lisans tez konusunun belirlenmesi, değiştirilmesi

MADDE 25 – (1) Öğrencinin en geç ikinci yarıyıl sonuna kadar danışman ile belirlediği tez konusunu tez öneri formuna yazarak EABD/EASD başkanlığına teslim etmesi gerekir. Bölüm kurulu kararı ile ilgili enstitüye

iletilen tez önerisi EYK kararı ile kesinleşir.

(2) Tez konusu değişikliği için akademik takvimde belirtilen sürede danışmanın onayını taşıyan tez öneri formunu öğrencinin EABD/EASD başkanlığına teslim etmesi gerekir. Bölüm kurulu kararı ile ilgili enstitüye iletilen tez konusu değişikliği EYK kararı ile kesinleşir.

(3) Akademik takvimde belirtilen süreler içerisinde tez konusu öneren veya değiştiren öğrenci, öğrenim süresi içinde EYK karar tarihinden itibaren en erken ilgili dönem sonunda tezini teslim edebilir.

(4) Dönem içerisinde tez konusu öneren veya değiştiren öğrenciler en erken takip eden dönemde tezini teslim edebilir.

Yüksek lisans tezinin sonuçlandırılması

MADDE 26 – (1) Yüksek lisans tezinin sonuçlandırılması için öğrencinin;

a) Tezini Senato tarafından belirlenen tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazarak danışmanına sunması,
b) Danışmanın tezin savunulabilir veya savunulamaz olduğuna ilişkin görüş yazısı ile birlikte tezi enstitüye teslim etmesi,

c) Senato tarafından belirlenen yüksek lisans yayın ve/veya proje koşullarını sağlaması,

ç) Tezini jüri önünde sözlü olarak savunması,

gerekir.

Tez savunma jürisi

MADDE 27 – (1) Tez savunma jürisinin oluşumuna ilişkin esaslar şunlardır:

a) Jüri, tez danışmanı ve ilgili EABD/EASD başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri de Üniversite dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden oluşur.

b) Jürinin üç kişiden oluşması durumunda EABD/EASD başkanlığı enstitüye, tez teslim formu ile danışman hariç EABD/EASD içinden üç, Üniversite dışından üç olmak üzere toplam altı öğretim üyesi önerir. Gerekli görülmesi durumunda EYK önerilen jüri üye sayısını arttırabilir. Üç kişiden oluşan jürilerde ortak danışman jüride görev alamaz.

c) Beş kişiden oluşan jürilerde ortak danışman jüride yer alabilir. Jüriyi belirlemek üzere, ilgili EABD/EASD başkanlığı enstitüye, tez teslim formu ile danışman ve ortak danışman hariç EABD/EASD içinden beş, Üniversite dışından üç olmak üzere toplam sekiz öğretim üyesi önerir. Gerekli görülmesi durumunda EYK önerilen jüri üye sayısını arttırabilir.

ç) EYK önerilen öğretim üyeleri arasından sıralamaya bakılmaksızın savunma jürisini oluşturur. Önerilen jüri üyelerinin uzmanlık alanları ile öğrencinin tez konusunun uyumlu olması gerekir.

d) Tez yazım kılavuzuna uygun olarak yazılmayan tezlerin EYK tarafından savunma jürileri oluşturulmaz.

Tez savunma sınavı

MADDE 28 – (1) Tez savunma sınavıyla ilgili esaslar şunlardır:

a) Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışman ve jüri üyelerine gönderir.

b) Danışman ve jüri üyeleri rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tezi enstitü yönetim kuruluna gönderir.

c) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren yedi günden erken olmamak üzere en geç otuz gün içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır.

ç) Zorunlu nedenlerle jüriye katılmayacak üyeler, katılmama gerekçelerini tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde öğrencinin danışmanına ve enstitü müdürlüğüne yazılı olarak bildirir. Gerekçesiz bir şekilde tez savunma sınavına katılmayan veya mazeretleri EYK tarafından uygun bulunmayan jüri üyesi öğretim üyelerine EABD/EASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile bir yıl süre ile yeni danışmanlık ve lisansüstü ders verilmez.

d) Tez savunma sınavı tarihi danışman tarafından belirlenerek, ilan edilmek üzere sınav tarihinden en az yedi gün önce yazılı olarak enstitüye bildirilir. Sınav, enstitü tarafından belirlenen salonda ve ilan edilen tarihte dinleyiciye açık olarak yapılır. Sınav tarihi ve salonu ilan edilmeden yapılan ve enstitü tarafından ilan edilen tarih ve salonda yapılmayan sınav tekrarlanır.

e) Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümlerinden oluşur. Sınav esnasında öğrenciye yalnız jüri üyeleri soru sorabilir.

f) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri üyeleri, tez çalışmasını salt çoğunlukla başarılı/başarısız veya düzeltme kararı ile değerlendirir. Bu karar danışman öğretim üyesi tarafından tez savunma sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

g) Geçerli bir mazereti olmaksızın tez savunma sınavına katılmayan veya tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

ğ) Düzeltme kararının verilmesi halinde, tezin düzeltilmesi için öğrenciye en fazla üç ay süre tanınır. Danışman düzeltme sınavı tarihinden en az yedi gün önce tezin savunulabilir veya savunulamaz olduğuna ilişkin görüş yazısı ile birlikte tezi ve benzerlik raporunu Enstitüye teslim eder. Enstitü Benzerlik Raporunu jüri üyelerine iletir. Tezin savunulabilir olduğuna dair görüş yazısı alan öğrenci aynı jüri önünde tezini yeniden savunur.

h) Düzeltme kararı sonunda üç ay içerisinde tezi Enstitüye teslim edilmeyen, geçerli bir mazereti olmaksızın tez savunma sınavına katılmayan ya da savunma sınavı sonunda başarısız sayılan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Diploma

MADDE 29 – (1) Tezi kabul edilen öğrenci; tez savunma sınav tarihini takip eden bir ay içerisinde tezinin üç adet ciltlenmiş ve elektronik ortamda kaydedilmiş kopyasını ve YÖK tarafından istenen belge ve dokümanları tamamlayarak enstitüye teslim eder. EYK kararı ile öğrenci yüksek lisans derecesi almaya hak kazanır.

(2) EYK talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin

dolması halinde enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu EABD/EASD'deki programın onaylanmış adı, mezuniyet tarihi, diploma numarası ve T.C. kimlik numarası bulunur.

(4) Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(5) Öğrenciye diploma ile birlikte program süresince almış olduğu derslerin not dökümü verilir.

(6) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından YÖK Başkanlığına gönderilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç

MADDE 30 – (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı; öğrenciye mesleki konuda bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir. Tezsiz yüksek lisans programları ikinci öğretim ve uzaktan eğitim olarak yürütülür. Uzaktan eğitim lisansüstü programları Senato tarafından belirlenen esaslara göre yürütülür.

Ders ve AKTS kredi yükü

MADDE 31 – (1) Tezsiz yüksek lisans programı; 90 AKTS krediden az olmamak koşuluyla, EABD/EASD başkanlığının öngördüğü zorunlu ve seçimlik en az on ders ile proje dersinden oluşur.

(2) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üç tanesi lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşulu ile danışman öğretim üyesinin onayı ve EYK ile lisans derslerinden seçilebilir.

(3) Öğrencinin lisans eğitimi sırasında almış olduğu dersler üst öğreniminde ders yüküne ve kredisine sayılmaz.

Başarı denetlemesi

MADDE 32 – (1) Tezsiz yüksek lisans yapan öğrencinin; mezun olabilmesi için ağırlıklı genel not ortalamasının en az 2,50 olması gerekir.

(2) Ağırlıklı genel not ortalaması 2,50'den az olan öğrencilerin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Süre

MADDE 33 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır.

(2) Azami süre sonunda AKTS kredi yükünü tamamlayamayan, başarısız dersi bulunan ve mezuniyet not ortalaması koşulunu sağlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Proje çalışma konusu belirlenmesi ve değiştirilmesi

MADDE 34 – (1) Tezsiz yüksek lisans programı öğrencisi, proje dersine yazıldığı yarıyılın başladığı tarihten itibaren on beş gün içinde proje konusunu enstitüye bildirir.

(2) Öğrenci, proje dersini tekrarlayacağı yarıyıl başında proje dersine tekrar kayıt olmak şartıyla proje konusu değişikliği talebinde bulunabilir.

Proje Dersi seçimi ve danışman ataması

MADDE 35 – (1) Tezsiz yüksek lisans programı öğrencileri ikinci yarıyıldan itibaren proje dersine yazılabilir.

(2) EABD Başkanlığı her öğrenci için danışmanlık yapacak öğretim üyesini Senatonun belirlediği esaslara göre atar.

Proje Dersinin sonuçlandırılması

MADDE 36 – (1) Öğrenci proje dersine ait raporunu akademik takvimde belirlenen tarihlerde Sakarya Üniversitesi Bilgi Sistemi üzerinden yüklemek zorundadır.

(2) Danışman öğretim üyesi yüklenen proje raporunu YT/YZ olarak değerlendirir.

(3) Proje dersi raporunu süresi içinde yüklemeyen öğrenci GR olarak değerlendirilir.

Diploma

MADDE 37 – (1) EABD/EASD başkanlığının öngördüğü zorunlu ve seçimlik derslerini başarı ile tamamlayan ve mezuniyet not ortalaması koşulunu sağlayan öğrenci, EYK kararı ile tezsiz yüksek lisans derecesi almaya hak kazanır.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu EABD/EASD'deki programın onaylanmış adı, öğretim türü, mezuniyet tarihi, diploma numarası ve T.C. kimlik numarası bulunur.

(3) Öğrenciye diploma ile birlikte program süresince almış olduğu derslerin not dökümü verilir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, başvurdukları yükseköğretim kurumunca tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir. Tezli yüksek lisans programına geçiş koşulları Senatonun belirlediği esaslara göre uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç

MADDE 38 – (1) Doktora programının amacı; öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır.

(2) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir.

Ders ve kredi yükü

MADDE 39 – (1) Doktora programı; yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için 240 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla, EABD/EASD başkanlığının öngördüğü zorunlu ve seçimlik en az yedi ders, Bilimsel Araştırma Teknikleri ve Seminer Dersi, her yarıyıl alınacak Uzmanlık Alanı Dersi, yeterlik sınavı ve tez çalışmasından oluşur.

(2) Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için 300 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla, EABD/EASD başkanlığının öngördüğü en az on beş ders, Bilimsel Araştırma Teknikleri ve Seminer Dersi, her yarıyıl alınacak Uzmanlık Alanı Dersi, yeterlik sınavı ve tez çalışmasından oluşur.

(3) Öğrencinin lisans ve yüksek lisans eğitimi sırasında almış olduğu dersler üst öğreniminde ders yüküne ve kredisine sayılmaz.

Başarı denetlemesi

MADDE 40 – (1) Doktora yapan öğrencinin; yeterlik sınavına girebilmesi için ağırlıklı genel not ortalamasının en az 3,00 olması gerekir. Ortalama şartını sağlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(2) Uzmanlık Alanı Dersinden iki kez üst üste veya aralıklı üç kez devamsız veya başarısız olan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Süre

MADDE 41 – (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptıran yaptırmadığına bakılmaksızın tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde derslerini başarıyla tamamlayamayan veya en az 3,00 ağırlıklı genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Yeterlik sınavı

MADDE 42 – (1) Yeterlik sınavı, zorunlu ve/veya seçimlik derslerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir.

(2) Derslerini başarı ile tamamlayan öğrencilerin yeterlik sınavları güz ve bahar yarıyılları sonunda olmak üzere yılda iki kez yapılır.

(3) Tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler en geç beşinci yarıyılın; lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. İlgili yarıyılların sonunda yeterlik sınavına girmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Yeterlik sınavına girmek isteyen öğrenci, güz ve bahar yarıyılları sonunda, akademik takvimde belirtilen tarihlerde yeterlik sınavı başvurusunu ilgili enstitüye yapar. Belirlenen tarih dışında yapılan başvurular değerlendirilmeye alınmaz.

(5) Yeterlik sınavları, EABD başkanlığı tarafından ilgili EABD’de görev yapan öğretim üyeleri arasından önerilen ve EYK’ce onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komitenin görev süresi üç yıldır. Komiteden ayrılan öğretim üyesi yerine EABD başkanlığının gerekçeli önerisi ve EYK kararı ile yeni bir üye atanır. Yeni üyenin görev süresi komitenin görev süresi ile aynıdır.

(6) Doktora yeterlik komitesi; sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla, tamamı ilgili alandan olmak üzere danışman dahil (yurt dışında görevlendirilmiş olması durumunda bu şart aranmaz) dördü Üniversite dışından dokuz kişilik sınav jürisini önerir. Her öğrenci için en az ikisi Üniversite dışından olmak şartı ile beş kişilik yeterlik jürisi EYK kararı ile belirlenir. Gerekli görülmesi durumunda EYK önerilen jüri üye sayısını arttırabilir.

(7) Doktora yeterlik sınavı, yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Sınavlardan başarılı sayılmak için her iki sınavdan da 100 üzerinden en az 75 puan almış olmak gerekir.

(8) Yeterlik sınavı tarihi danışman tarafından belirlenerek, ilan edilmek üzere sınav tarihinden en az yedi gün önce yazılı olarak enstitüye bildirilir. Sınav, enstitü tarafından belirlenen salonda ve ilan edilen tarihte dinleyiciye açık olarak yapılır. Sınav tarihi ve salonu ilan edilmeden yapılan ve enstitü tarafından ilan edilen tarih ve salonda yapılmayan sınav tekrarlanır.

(9) Yeterlik sınavından başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölümden/bölgülerden bir sonraki yarıyıl da aynı jüri önünde tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan veya sınava girmeyen öğrencinin kayıt yenileyip yenilemediğine bakılmaksızın enstitü ile ilişkisi kesilir.

(10) Doktora yeterlik sınav jürisi öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumlarını değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, doktora yeterlik komitesi başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(11) Zorunlu nedenlerle jüriye katılamayacak üyeler gerekçelerini, yeterlik sınavından önce danışman öğretim üyesine ve enstitü müdürlüğüne yazılı olarak bildirir. Gerekçesiz bir şekilde yeterlik sınavına katılmayan veya mazeretleri EYK tarafından uygun bulunmayan jüri üyesi öğretim üyelerine EABD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile bir yıl süre ile jüri üyeliği, yeni danışmanlık ve lisansüstü ders verilmez.

(12) Yeterlik sınav dönemlerinde yurt dışında görevli olan danışman öğretim üyesi, talebi durumunda EYK

kararı ile sınava enstitü tarafından oluşturulan interaktif sistem üzerinden katılabilir.

Tez izleme komitesi

MADDE 43 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için, enstitünün talebi, ilgili EABD başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile yeterlik sınavını takip eden bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi, EABD başkanlığınca önerilen altı öğretim üyesi içinden, danışmanından başka ilgili EABD içinden ve dışından birer üye olmak üzere sıralamaya bakılmaksızın EYK tarafından seçilen üç öğretim üyesinden oluşur. Gerekli görülmesi durumunda EYK önerilen jüri üye sayısını arttırabilir.

(3) Tez önerisi savunma sınavı ile takip eden izleme sınavları söz konusu komite tarafından yapılır. Ortak danışmanın olması durumunda, ortak danışman dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(4) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, ilgili EABD başkanlığının gerekçeli önerisi ve EYK kararı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunma sınavı

MADDE 44 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, sınav tarihini takip eden en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur.

(2) Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(3) Tez önerisi savunma sınavı, yer ve saati ilan edilmek üzere, sınav tarihinden yedi gün önce enstitüye danışmanı tarafından yazılı olarak bildirilir.

(4) EYK tarafından kabul edilmiş bir mazereti bulunmadan komiteye süresi içinde rapor sunmayan veya ilan edilen gün ve saatte sınava girmeyen öğrencinin tez önerisi reddedilmiş sayılır.

(5) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, danışman tarafından sınavı izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanak ve tez önerisi raporu ile birlikte bildirilir.

(6) Tez önerisinin kabul edilmesi durumunda tez konusu, EYK kararı ile onaylanır.

(7) Tez önerisi reddedilmiş öğrenci programa aynı danışmanla devam etmek isterse en geç üç ay içerisinde, farklı bir danışman ile devam etmek isterse en geç altı ay içerisinde tekrar tez önerisi savunma sınavına girer.

(8) Tez önerisi ikinci kez reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(9) Tez önerisi savunma sınavı döneminde yurt dışında görevli olan komite üyeleri veya altı aydan fazla yurt dışında bulunması gereken öğrenci sınava enstitü tarafından oluşturulan interaktif sistem üzerinden katılabilir.

Tez izleme sınavları

MADDE 45 – (1) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi yılda iki kez toplanır. Bu toplantıların birincisi Ocak-Haziran, ikincisi Temmuz-Aralık ayları arasında yapılır.

(2) İki izleme sınavı arasında en az dört ay süre olması gerekir.

(3) Öğrenci tez izleme sınavı tarihinden en az bir ay önce tez izleme komitesi üyelerine bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir.

(4) Tez izleme sınavı, yer ve saati ilan edilmek üzere sınav tarihinden en az yedi gün önce enstitüye danışmanı tarafından yazılı olarak bildirilir.

(5) Tez izleme sınavı sonucunda öğrencinin tez çalışması, tez izleme komitesi tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir.

(6) EYK tarafından kabul edilmiş bir mazereti bulunmadan enstitüye süresi içinde rapor sunmayan veya ilan edilen gün ve saatte sınava girmeyen öğrencinin tez izleme sınavı başarısız sayılır.

(7) Tez izleme sınavına katılarak veya mazeretsiz olarak tez izleme sınavına katılmayarak üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(8) Tez önerisi savunma sınavı sonucunda tez konusu kabul edilen, ancak takip eden tez izleme sınavları sonucunda tez konusu değişikliğinin söz konusu olduğu hallerde, komite konuya ilişkin bir rapor hazırlar ve enstitüye sunar. EYK tarafından incelenen rapor uygun görüldüğü takdirde EYK kararı tarihi itibari ile en geç altı ay içerisinde öğrenci tez önerisi savunma sınavına girer. Süresi içerisinde tez önerisi savunma sınavına girmeyen ya da başarısız olan öğrenci aynı danışmanla devam etmek isterse en geç üç ay içerisinde, farklı bir danışman ile devam etmek isterse en geç altı ay içerisinde tekrar tez önerisi savunma sınavına girer. Bu süre içerisinde sınava girmeyen ya da başarısız olan öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

(9) Tez izleme komitesi tarafından tez konusu değiştirilen öğrenci yeni bir tez önerisi ve en az üç tez izleme sınavına girmek ve başarılı olmak zorundadır.

(10) Kayıt yenileyip faaliyette bulunmayan öğrenci, tez izleme sınavından başarısız sayılır.

(11) Tez izleme sınavı döneminde yurt dışında görevli olan komite üyeleri veya altı aydan fazla yurt dışında bulunması gereken öğrenci sınava enstitü tarafından oluşturulan interaktif sistem üzerinden katılabilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 46 – (1) Doktora tezinin sonuçlandırılması için öğrencinin;

- Tezini Senato tarafından belirlenen tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazarak danışmanına sunması,
- Danışmanının tezin savunulabilir veya savunulamaz olduğuna ilişkin görüş yazısı ile birlikte tezi enstitüye teslim etmesi,
- En az üç başarılı tez izleme komitesi raporu sunması,
- Senato tarafından belirlenen doktora yayın ve/veya proje koşullarını sağlaması,
- Tezini enstitüye teslim edip jüri önünde sözlü olarak savunması, gerekir.

Tez savunma jürisi

MADDE 47 – (1) Tez savunma jürisinin oluşumuna ilişkin esaslar şunlardır:

- a) Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve ikisi başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyesi olmak üzere beş kişiden oluşur.
- b) Tez izleme komitesi üyeleri sabit olmak üzere Üniversite içinden iki, farklı bir yükseköğretim kurumundan dört, toplam altı öğretim üyesi önerilir. Ortak danışman oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir. Gerekli görülmesi durumunda EYK önerilen jüri üye sayısını arttırabilir.
- c) Jüri, danışman ve ilgili EABD başkanlığının önerdiği öğretim üyeleri arasından sıralamaya bakılmaksızın EYK kararı ile oluşturulur. Önerilen jüri üyelerinin uzmanlık alanları ile öğrencinin tez konusunun uyumlu olması gerekir.
- ç) Tez yazım kılavuzuna uygun olarak yazılmayan tezlerin EYK tarafından savunma jürileri oluşturulmaz.

Tez savunma sınavı

MADDE 48 – (1) Tez savunma sınavına ilişkin esaslar şunlardır:

- a) Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışman ve jüri üyelerine gönderir.
- b) Danışman ve jüri üyeleri rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tezi enstitü yönetim kuruluna gönderir.
- c) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren on beş günden erken olmamak üzere en geç otuz gün içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır.
- ç) Zorunlu nedenlerle jüriye katılmayacak üyeler, katılmama gerekçelerini tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren yedi gün içinde danışman öğretim üyesine ve ilgili enstitü müdürlüğüne yazılı olarak bildirir. Gerekçesiz bir şekilde tez savunma sınavına katılmayan veya mazeretleri EYK tarafından uygun bulunmayan jüri üyesi öğretim üyelerine EABD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile bir yıl süre ile yeni danışmanlık ve lisansüstü ders verilmez.
- d) Tez savunma sınavı tarihi danışman tarafından belirlenerek, ilan edilmek üzere sınav tarihinden en az yedi gün önce yazılı olarak enstitüye bildirilir. Sınav, enstitü tarafından belirlenen salonda ve ilan edilen tarihte dinleyiciye açık olarak yapılır. Sınav tarihi ve salonu ilan edilmeden yapılan ve enstitü tarafından ilan edilen tarih ve salonda yapılmayan sınav tekrarlanır.
- e) Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümlerinden oluşur. Sınav esnasında öğrenciyi yalnız jüri üyeleri soru sorabilir.
- f) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri üyeleri, tez çalışmasını salt çoğunlukla başarılı/başarısız veya düzeltme kararı ile değerlendirir. Danışman öğretim üyesi tarafından tez savunma sınavını izleyen üç gün içinde jüri üyeleri tarafından hazırlanan jüri değerlendirme rapor formları ile birlikte tez savunma tutanağı ilgili enstitüye teslim edilir.
- g) Düzeltme kararının verilmesi halinde, tezin düzeltilmesi için öğrenciyi en fazla altı ay süre tanınır. Danışman sınav tarihinden en az on beş gün önce tezin savunulabilir veya savunulamaz olduğuna ilişkin görüş yazısı ile birlikte tezi Enstitüye teslim eder. Enstitü Benzerlik Raporunu jüri üyelerine iletir. Öğrenci aynı jüri önünde tezini yeniden savunur.
- ğ) Düzeltme kararı sonunda altı ay içerisinde tezi Enstitüye teslim etmeyen, geçerli bir mazereti olmaksızın tez savunma sınavına katılmayan ya da savunma sınavı sonunda başarısız sayılan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.
- h) Geçerli bir mazereti olmaksızın tez savunma sınavına katılmayan ya da savunma sınavı sonunda başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Doktora diploması

MADDE 49 – (1) Tezi kabul edilen öğrenci; tez savunma sınav tarihini takip eden bir ay içerisinde tezinin üç adet ciltlenmiş ve elektronik ortamda kaydedilmiş kopyasını ve YÖK tarafından istenen belge ve dokümanları tamamlayarak enstitüye teslim eder. Tez teslim şartını yerine getiren öğrenci, EYK kararı ile doktora derecesi almaya hak kazanır.

(2) Enstitü yönetim kurulu talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Doktora diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu EABD/EASD'deki programın onaylanmış adı, mezuniyet tarihi, diploma numarası ve T.C. kimlik numarası bulunur.

(4) Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(5) Öğrenciyi diploma ile birlikte program süresince almış olduğu derslerin not dökümü verilir.

(6) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından YÖK Başkanlığına gönderilir.

ALTINCI BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Amaç

MADDE 50 – (1) Sanatta yeterlik programının amacı; özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eşdeğeri bir yükseköğretim programıdır.

Ders ve kredi yükü

MADDE 51 – (1) Sanatta yeterlik programı; yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için 240 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla, EASD başkanlığının öngördüğü zorunlu ve seçimsel en az yedi ders, Bilimsel Araştırma Teknikleri ve Seminer Dersi, her yarıyıl alınacak Uzmanlık Alanı Dersi, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalardan oluşur.

(2) Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için 300 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla, EASD başkanlığının öngördüğü en az on beş ders, Bilimsel Araştırma Teknikleri ve Seminer Dersi, her yarıyıl alınacak Uzmanlık Alanı Dersi, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalardan oluşur.

(3) Öğrencinin lisans ve yüksek lisans eğitiminde başarılı olduğu dersler sanatta yeterlik kredisine sayılmaz.

Başarı denetlemesi

MADDE 52 – (1) Sanatta yeterlik programı öğrencisinin; tez konusunu belirleyebilmesi için ağırlıklı genel not ortalamasının en az 3,00 olması gerekir. Ders dönemi süresinde ortalama şartını sağlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(2) Uzmanlık alan dersinden iki kez üst üste veya aralıklı üç kez başarısız olan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Süre

MADDE 53 – (1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde derslerini başarıyla tamamlayamayan veya en az 3,00 ağırlıklı genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen azami on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Tez konusunun belirlenmesi, değiştirilmesi

MADDE 54 – (1) Sanatta yeterlik programı öğrencisi tez konusunun belirlenmesi için, 60 AKTS ders kredisini tamamladıktan sonra enstitüden alınan tez konusu belirleme onay formunu, danışman ve öğrencinin birlikte belirlediği tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların konusunu ve başlığını tez öneri formuna yazarak EABD/EASD başkanlığına teslim etmesi gerekir. Bölüm kurulu kararı ile enstitüye iletilen tez önerisi EYK kararı ile kesinleşir.

(2) Tez konusu değişikliği için akademik takvimde belirtilen sürede danışmanın onayını taşıyan tez öneri formunu öğrencinin EABD/EASD başkanlığına teslim etmesi gerekir. Bölüm kurulu kararı ile enstitüye iletilen tez konusu değişikliği EYK kararı ile kesinleşir.

(3) Tez konusu belirleyen öğrenci tezini en erken tezin belirlendiği dönem dâhil beş yarıyıl çalışmak zorundadır.

(4) Tez konusu değişikliği yapan öğrenci tezini en az üç yarıyıl çalışmak zorundadır.

Sanatta yeterlik tezinin sonuçlanması

MADDE 55 – (1) Sanatta yeterlik tezinin/çalışmalarının sonuçlandırılması için öğrencinin;

- Tezini Senato tarafından belirlenen tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazarak danışmanına sunması,
  - Danışmanın tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüş yazısı ile birlikte tezi enstitüye teslim etmesi,
  - Tez konusunun belirlendiği tarihi takip eden dört yarıyılını tamamlamış olması,
  - Senato tarafından belirlenen doktora yayın ve/veya proje koşullarını sağlaması,
  - Tezini enstitüye teslim edip jüri önünde sözlü olarak savunması,
- gerekir.

Sanatta yeterlik savunma jürisi

MADDE 56 – (1) Tez savunma jürisinin oluşumuna ilişkin esaslar şunlardır:

a) Jüri, danışman ve EASD başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile atanır. Jüri, en az ikisi Üniversite dışından öğretim üyesi olmak üzere danışman dahil beş kişiden oluşur.

b) Danışman sabit olmak üzere Üniversite içinden dört, farklı bir yükseköğretim kurumundan dört, toplam sekiz öğretim üyesi önerilir. Ortak danışman oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir. Gerekli görülmesi durumunda EYK önerilen jüri üye sayısını arttırabilir.

c) Jüri, danışman ve ilgili EASD başkanlığının önerisi ile önerilen öğretim üyeleri arasından sıralamaya bakılmaksızın EYK kararı ile oluşturulur. Önerilen jüri üyelerinin uzmanlık alanları ile öğrencinin tez konusunun uyumlu olması gerekir.

ç) Tez yazım kılavuzuna uygun olarak yazılmayan tezlerin EYK tarafından savunma jürileri oluşturulmaz.

Tez savunma sınavı

MADDE 57 – (1) Tez savunma sınavına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışman ve jüri üyelerine gönderir.

b) Danışman ve jüri üyeleri rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tezi enstitü yönetim kuruluna gönderir.

c) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren on beş günden erken olmamak üzere en geç otuz gün içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır.

ç) Zorunlu nedenlerle jüriye katılmayacak üyeler, katılmama gerekçelerini tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren yedi gün içinde danışman öğretim üyesine ve ilgili enstitü müdürlüğüne yazılı olarak bildirir. Gerekçesiz bir şekilde tez savunma sınavına katılmayan veya mazeretleri EYK tarafından uygun bulunmayan jüri üyesi öğretim üyelerine EABD/EASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile bir yıl süre ile yeni danışmanlık ve lisansüstü ders verilmez.

d) Tez savunma sınavı tarihi danışman tarafından belirlenerek, ilan edilmek üzere sınav tarihinden yedi gün önce yazılı olarak enstitüye bildirilir. Sınav, enstitü tarafından belirlenen salonda ve ilan edilen tarihte dinleyiciye açık olarak yapılır. Sınav tarihi ve salonu ilan edilmeden yapılan ve enstitü tarafından ilan edilen tarih ve salonda yapılmayan sınav tekrarlanır.

e) Tez hazırlayan öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metni Senato tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazarak, tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü olarak savunur.

f) Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümlerinden oluşur. Sınav esnasında öğrenciye yalnız jüri üyeleri soru sorabilir.

g) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri üyeleri, sanatta yeterlik çalışmasını salt çoğunlukla başarılı/başarısız veya düzeltme kararı ile değerlendirir. Danışman öğretim üyesi tarafından tez savunma sınavını izleyen üç gün içinde jüri üyeleri tarafından hazırlanan jüri değerlendirme rapor formları ile birlikte tez savunma tutanağı ilgili enstitüye teslim edilir.

ğ) Düzeltme kararının verilmesi halinde, tezin düzeltilmesi için öğrenciye en fazla altı ay süre tanınır. Öğrenci sınav tarihinden en geç on beş gün önce düzeltme kararı veren jüriye çalışmasını teslim eder ve aynı jüri önünde yeniden savunur.

h) Düzeltme kararı sonunda belirtilen süre içerisinde geçerli bir mazereti olmaksızın tez savunma sınavına katılmayan ya da savunma sınavı sonunda başarısız sayılan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

ı) Geçerli bir mazereti olmaksızın tez savunma sınavına katılmayan ya da savunma sınavı sonunda başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 58 – (1) Tezi kabul edilen öğrenci; tez savunma sınav tarihini takip eden bir ay içerisinde, tezinin dört adet ciltlenmiş ve elektronik ortamda kaydedilmiş kopyasını ve YÖK tarafından istenen belge ve dokümanları tamamlayarak enstitüye teslim eder. Tez teslim şartını yerine getiren öğrenciye EYK kararı ile sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir.

(2) Enstitü yönetim kurulu talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Sanatta yeterlik diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu EASD'deki programın onaylanmış adı bulunur.

(4) Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(5) Ayrıca diplomada mezuniyet tarihi, diploma numarası ve T.C. kimlik numarası yazılır. Öğrenciye diploma ile birlikte program süresince almış olduğu derslerin not dökümü de verilir.

(6) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından YÖK Başkanlığına gönderilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Aynı anda birden fazla programa kayıt

MADDE 59 – (1) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

Afet ve salgın dönemlerinde uygulanacak ek süreler

MADDE 60 – (1) Afet ve salgınlarda tez aşamasındaki lisansüstü eğitim öğrencilerine talepleri halinde bir dönem, afet veya salgının aşamasına göre tekrar başvurmaları durumunda bir dönem daha olmak üzere en fazla iki dönem ek süre verilebilir, verilen bu ek süreler azami süreden sayılmaz.

Birinci derece akrabalık ve sıhri hısımlık bağı

MADDE 61 – (1) Öğrenci ile birinci derece akrabalık ve sıhri hısımlık bağı olan öğretim üyeleri öğrenciye danışman ve/veya ortak danışman olarak atanamaz; öğrenci kabulü, doktora yeterlilik, tez izleme ve tez savunma sınavlarında görev alamazlar.

(2) Öğrenci ile akrabalık ve sıhri hısımlık bağı sonradan tespit edilen öğretim üyeleri jüriden çıkarılarak yerlerine yedek jüri üyeleri görevlendirilir. Gereği halinde jüri yeniden belirlenir.

Tebliğat

MADDE 62 – (1) Eğitim-öğretim, sınavlar ve benzeri konularda ilgili enstitünün elektronik sayfasında yapılan ilanlar öğrencinin şahsına yapılmış sayılır. Öğrenci hakkındaki diğer bireysel işlemler, ilk kayıta öğrenci tarafından yazılı olarak beyan edilen veya daha sonra yazılı bildirimle değiştirilen posta veya elektronik posta adresine yollanmak suretiyle tebliğ edilir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 63 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ilgili diğer mevzuat hükümleri ile YÖK kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 64 – (1) 5/3/2017 tarihli ve 29998 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sakarya Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 2016-2017 eğitim-öğretim yılı başından önce aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıtlı olan öğrenciler hakkında 59 uncu madde hükümleri uygulanmaz.

(2) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler

doktora programlarına başvurabilir.

(3) 2016-2017 eğitim-öğretim yılı başından önce kayıt yaptıran lisansüstü öğrencileri için azami süreler, 2016-2017 eğitim-öğretim yılı başından itibaren başlar.

Yürürlük

MADDE 65 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 66 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sakarya Üniversitesi Rektörü yürütür.